

Læreplan i fordypning i engelsk

Gjelder fra 01.08.2006

Gjelder til 31.07.2021

Utgått

Formål

Fordypning i engelsk bygger på det samme faglige grunnlaget som engelskfaget og skal legge til rette for faglig fordypning og videreutvikling av språklig og kulturell kompetanse i engelsk, et språk som på verdensbasis er førstespråk for mange og andrespråk for stadig flere. Dette innebærer mestring av språk på ulike arenaer, innsikt i eget språk og forståelse for at språk brukes forskjellige i ulike sammenhenger. Fordypningsfaget skal også stimulere til engasjement for språk og språkbruk hos den enkelte og bidra til større motivasjon og selvtillit for aktiv språkbruk.

En bred språklig og kulturell kompetanse kan bidra til å gjøre elevene bedre i stand til å møte andre innenfor og utenfor egen kultur med åpenhet, toleranse og respekt. I det moderne samfunnet finner vi både tradisjonelle tekster og en rekke nye tekstformer sammensatt av ulike elementer som språk, lyd og bilde. Å kunne forholde seg til dette vide spekteret av ulike tekster og både forstå andres budskap og formidle egne meninger er en vesentlig del av den enkeltes språkkompetanse.

Arbeidet med ulike tekster skal bidra til å videreutvikle kritisk tenkning, estetisk sans og evne til å orientere seg i en mangfoldig medievirkelighet. Ved å utforske og produsere både tradisjonelle og sammensatte tekster vil elevene få økt kunnskap og større forståelse for hvordan tekster fungerer i samfunnet og hvordan de påvirker enkeltindivider

Fordypning i engelsk skal gi mulighet til å utforske tekster fra ulike emneområder og inspirere til praktisk og kreativ språkbruk. Et vidt spekter av tekster skal være utgangspunkt for arbeidet med språk og tekst. Fordypning i engelsk skal bidra til både lesing og tekstproduksjon og være en arena for muntlig og skriftlig kommunikasjon gjennom bruk av ulike medier. Faget skal også fremme innsikt i og kritisk vurdering av egen språkutvikling og tekstkompetanse.

Hovedområder

Faget er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål innenfor. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområder:

Årstrinn	Hovedområder	
8.-10.	Utforsking av språk og tekst	Tekst og mening

Utforsking av språk og tekst

Hovedområdet *utforsking av språk og tekst* dreier seg om forholdet mellom språket som system og språket i bruk. Sentralt i hovedområdet er utforsking av og eksperimentering med det engelske språk gjennom ulike tekstformer: muntlige, skriftlige og sammensatte tekster. Utvikling av lese- og skrivekompetanse og tolkningskompetanse inngår også i hovedområdet. Sentrale elementer er ulike teksttyper, sammenligning av skriftlig og muntlig språk på engelsk og norsk, hvordan medier påvirker språkbruk og hvordan språkbruk er situasjons- og kontekstavhengig.

Tekst og mening

Hovedområdet *tekst og mening* bygger på et bredt tekstbegrep, det vil si både muntlige, skriftlige og sammensatte tekster. Sammensatte tekster omfatter tekster der lyd, språk og bilder samlet skaper en helhetlig mening. Denne tekstgruppen omfatter både tradisjonelle uttrykksformer, som bøker, sanger, film og aviser, og nyere uttrykksformer som musikkvideoer og nye digitale uttrykksformer. Hovedområdet dreier seg om å forstå, vurdere og reflektere over et bredt register av tekster, som inkluderer skjønnlitteratur og sakprosa, og selv lage og fremføre ulike typer tekster.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter:

UNGDOMSTRINNET

8.–10. årstrinn: 227 timer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I fordypning i engelsk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig i engelsk fordypning er sentralt i utviklingen av språkkompetanse. Disse ferdighetene er viktige redskaper i arbeidet med å forstå og ta i bruk språket i stadig mer varierte og krevende sammenhenger på tvers av kulturer og fagfelt. Muntlige ferdigheter innebærer både å kunne lytte og å kunne tale.

Å kunne lese i engelsk fordypning er en del av den praktiske språkkompetansen, og innebærer at en kan lese med forståelse, utforske og reflektere over stadig mer krevende tekster, og slik skaffe seg innsikt på tvers av kulturer og fagfelt. Å utvikle leseferdighet på engelsk vil også bidra til å styrke leseferdigheten generelt.

Å kunne regne i engelsk fordypning innebærer at en kan supplere regnekompetansen på morsmålet med de nødvendige uttrykk på engelsk. Å utnytte informasjon fra grafiske framstillinger, tabeller og statistikker er viktig for forståelse av engelske tekster.

Å kunne bruke digitale verktøy i engelsk fordypning gir mulighet for autentisk bruk av språket og åpner for flere læringsarenaer for faget. Språkkompetanse er i mange tilfeller en forutsetning for å kunne ta i bruk digitale verktøy. Samtidig kan bruk av digitale verktøy bidra til utvikling av språkkompetanse. Kildekritikk, opphavsrett og personvern er sentrale områder i digitale sammenhenger som også inngår i engelskfaget.

Kompetansemål

Etter 10. årstrinn

Utforsking av språk og tekst

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere eksempler på forskjeller mellom ulike varianter av engelsk
- presentere ordspråk og billedlige uttrykk på engelsk og sammenlikne med eget morsmål, og samtale om hvordan slike uttrykk kan representere ulike tenkemåter
- sammenlikne ord og grammatiske former i skriftlig og muntlig engelsk språkbruk
- eksperimentere med enkle oversettelser mellom norsk og engelsk, skriftlig eller muntlig, og samtale om hvordan mening endres i forhold til ordvalg
- identifisere kjennetegn ved ulike teksttyper og bruke disse i egen tekstproduksjon
- eksperimentere med ulike skriftlige og muntlige uttrykksformer i ulike sjangere
- utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon

- dokumentere og vurdere egen utvikling i arbeid med utforskning av språk og tekst

Tekst og mening

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og presentere et utvalg selvvalgt skjønnlitteratur og sakprosa
- formidle egne opplevelser av musikk og filmer eller teater til andre
- formidle medieoppslag fra selvvalgte engelskspråklige medier og lage egne oppslag
- framføre et program sammensatt av ulike uttrykksformer basert på egne eller andres tekster
- ta utgangspunkt i tekster som gjenspeiler kultur og samfunn i engelskspråklige land, og bruke digitale verktøy til å produsere tekster som profilerer eget lokalsamfunn
- produsere skriftlig og presentere muntlig selvvalgte fordypningsarbeider
- sammenlikne nettsider med hensyn til informasjonsverdi og design
- sammenligne og vurdere kritisk ulike engelskspråklige kilder i forhold til innhold, opphavsrett og personvern
- dokumentere og vurdere egen utvikling i arbeid med tekster

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Elevene skal ha én standpunkt karakter.

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Se gjeldende ordning for grunnopplæringen for voksne.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.